

Denboraren makina

N A G O R E I R A Z U S T A B A R R E N A

Historiako gerrarik luze eta baketsuena

SCILLY UHARTEAK (INGALATERRA), 1651. Ingalaterrako bigarren gerra zibila amaitzeaz zela, alderdi parlamentarioak ia lurralde osoa hartua zuen eta Kornubia mendebaldeko uharte sorta hori erregezaleen azken gotorleku bilakatu zen.

Herbehereetako Probinzia Batuek independentzia lortu zuten, espainiarren aurka 80 Urteko Gerran (1568-1648) borrokatu ondoren. Ingelesak holandarren aliatuak izan ziren gerra horretan, eta, horregatik, Herbehereek Ingalaterrako gerra zibilean Oliver Cromwell buru zuten parlamentarioen alde egitea erabaki zuten. Baina erabakia hartzerako Scilly Uhartek ziren alderdi erregezaleen esku zegoen lurralde bakarra, eta ez zuen zentzurik gerra herrialde osoari deklaratzeko. Hortaz, uharteei soilik deklaratu zieten gerra, eta Herbehereetako ontzidria Scilly aldera abiatu zen, urte batzuk lehenago jasotako laguntza itzultzeko prest.

Baina deklarazioa eta berehala, 1651ko ekainean, Robert Blake almirantea buru zuen flota parlamentarioak erregezaleak errenditzera behartu zituen. Oliver Cromwellek, berehala, Tresco uhartean gotorleku bat eraikitzea erabaki zuen (argazkian),

Oliver Cromwellek 1651. urtean eraikiarazi zuen gaztelu eta armategia, Tresco uhartean (Scilly Uhartek). Orduantxe amaitu zen Ingalaterrako bigarren gerra zibila, baina, historiako gerrarik luzeena, 335 urteko gerra, hasi berria zela.

MIKE HARCUM

monarkia parlamentarioaren aldekoen nagusitasunaren seinale. Herbehereetako ontzidria, jakina, iritsi bezala erretiratu zen, tiro bakar bat bota gabe. Baina gerra deklarazioa bertan behera uztea ahaztu zitzaion.

1985ean, Roy Duncan historialaria Scilly Uhartetako Kontseiluko presidentea zen. Holandarren gerra deklarazioaren “mitoaren” berri zuen, baina ez zekien benetan deklarazio ofizialik izan zen, ala mendetan zehar ahoz aho elikatutako legenda hutsa. Berak ordezkatzeko zituen uharteak oraindik gerran ote zeuden argitzeko, Herbehereen Londresko

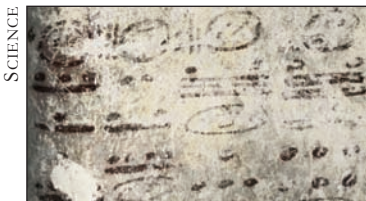
enbaxadara gutun bat bidali zuen. Enbaxada gaiari buruzko dokumentazioa aztertzeaz arduratu zen, eta deklarazioa benetakoa zela eta oraindik indarrean zegoela erantzun zioten historialariari. Duncanek uharteak bisitatzeko gonbitea luzatu zion Rein Huydecoper enbaxadoreari, eta, hala, 1986ko apirilaren 17an, gerra ofizialki “hasi” eta 335 urtera, bake ituna sinatu zuten.

Ofizialki, historiako gerrarik luzeena da. Eta batzuentzat alferrikakoena izan liteke, baina, besteetan ez bezala, gerra honetan ez zuten inor alferrik hil.

Arrastoak

Egutegi maia zaharrenak ez du munduaren amaiera iragartzen

SCIENCE aldizkariak argitaratu berri duenez, AEBetako arkeologo talde batek orain arte aurkitutako egutegi maia zaharrenak atzeman ditu IX. mendeko hieroglifiko sorta batean. Ilargiaren faseak, eguzki egutegia eta Marte, Artizarra eta Merkurioren urte-

ko faseak jasotzen ditu. Mundua aurtentzen amaituko dela dioen aurreikuspenaren arrastorik ez, ordea. William Saturno arkeologoaren arabera: “Maiek munduak iraungo zuela eta, gutxienez 7.000 urtetan, berdin jarraituko zuela aurreikusi zuten”.